

van het voorrecht des pachters. — Inrichting van het crediet voor den arbeid. — Verspreiding der samenwerkende en andere landbouw- en nijverheidsmaatschappijen. — Burgerlijke rechtspersoonlijking der landbouw- en nijverheidssyndikaten.

Inrichting door de wet van de verplichtende verzekering tegen ongevallen, ziekte, onvrijwillige werkloosheid, vroegtijdige onbekwaamheid tot werken en den ouden dag voor de landbouw- en nijverheidswerklieden.

Verandering van de openbare liefdadigheid in een stelsel van maatschappelijke verzekering.

Algemeenmaking der landbouwverzekering, voornamelijk voor het vee, hetzij door maatschappijen van onderlingen bijstand met de tusschenkomst der openbare, hetzij door derzelver rechtstreeksche werking.

Herziening en vollediging der wetten regelende het arbeidskontraat en de verantwoordelijkheid der patronen bij werkongevallen.

Regeling door de wet van de landbouwpachters overeenkomstig de rechtvaardigheid, in het voordeel zoowel van den pachter als van den eigenaar. — Bepalingen van algemeen belang door de wet vastgesteld, om te beletten dat eene partij zich ten nadeele van de andere verrijke. Nietigverklaring van alle voorwaarden die afbreuk hier op maken.

Vaststelling door de wet, na raadpleging der landbouwcomices, van een minimum pachttermijn in het belang eener goede bebouwing, navolgens de onderscheidene grondsoorten in de verschillende gewesten. Deze wet zou nochtans dan eerst in eene landbouwschrijving toegepast worden wanneer de meerderheid der landbouwbevolking in deze omschrijving, bij geheime en verplichtende stemming, daartoe den wil uitgedrukt had.

Toelating aan den huurder alle drie jaar de pacht op te zeggen mits een jaar op voorhand te verwittigen. — Verplichtende voorafgaandelijke opzegging van de verpachtingen zonder schrift.

Voor de gronden der openbare instellingen, huurkontrakten op lang termijn met beweegbare schaal.

Vergoeding voor den uitredenden landbouwer: 1° voor de meststoffen welke hij in den grond gelegd heeft en waarvan het voordeel het ontsnapt door het vervallen van de pacht; 2° voor de meerwaarde aan den grond gegeven, te berekenen volgens billijke regels door de wet te bepalen. De verbeteringen recht gevende op vergoeding zullen geklasseerd worden door de wet, die onderscheiden zal, gelijk de Engelsche wetgeving doet, welke verbeteringen de pachter doen mag zonder de toestemming des eigenaars en de gene welke dezès toestemming vereischen.

Wij gelooven dat deze hervormingen meer dan noodzakelijk zijn en dat de werklieden dat zullen weten te waardeeren.

Niemand zal ontkennen dat ze al zeer dikwijls zijn gevraagd geworden aan die verschillende raden en dat ze iedere maal met zeer veel klank zijn van de hand gegaan. Dat komt weeral omdat de rijken daar volop den baas zijn en zoolang de armen werklieden daar niet zullen zitten zullen de belangen van de armen verwaarloosd worden.

BEDANKING

In naam onzer partij, in naam van het arm volk, brengen wij een openlijken dank aan al diegenen die zoo vrij waren hunne stem te geven aan de lijst der socialistische kandidaten.

Dank aan het gentsche werkvolk en aan de buitenlieden!

Zijn wij door het meervoudig stemrecht in het arrondissement Gent geslagen geworden, onze walsche broeders hebben integendeel beter begrepen dat zij als één man moesten oprukken en het is hen gelukt een 26tal onzer partijgenooten in de Kamer te doen komen.

Wij van onzen kant gaan voort op den weg die wij zijn in geslagen, tot wanneer het werkvolk verstandig genoeg zal zijn zijne eigene zaken te regelen en de rijken aan den kant te zetten.

Daarom, Gentenaars en vrienden van den buiten er op los voor de Provinciale kiezing.

Uit de redevoering

van een Belgischen hulpbisschop tegen de verhooging der loonen.

De hulpbisschop van Luik, M. Rutten, sprak in den Hoogen Werkrad over het minimum van dagloon en ziehier eenige uittreksels uit de redevoering van dien braven, christelijken priester:

« Indien de invoering van het minimumloon voor de staatswerken het loon moest doen verhoogden, zou ik dit onrechtvaardig vinden.

» De Staat moet de menschen beloonen volgens hunne verdiensten en door de verhooging der loonen zouden de **werklieden bevoordeeld** worden ten koste der belastingbetalers.

» Om het minimum van loon te rechtvaardigen, zegt men, dat voor de openbare aanbestedingen de patroons hoofdzakelijk door het verminderen der loonen elkander de concurrentie aandoen. Ik heb daaromtrent verscheidene nijveraars ondervraagd en deze heeren hebben mij verzekerd dat zij nooit hunne prijsverminderingen in de aanbestedingen ten koste der loonen doen, maar wel op de andere deelen van het werk!

» Men heeft hier beweerd dat de patroons den werkmans minstens zooveel moeten laten winnen om zijne familie te onderhouden en dat zij die het niet doen tegen de rechtvaardigheid handelen. Maar, Mijnheeren, dat is ongehoord.

» Ik vraag het, Mijnheeren, is het ooit aan een patroon in het gedacht gekomen, om aan zijne werklieden te vragen hoeveel behoeften zij hebben om daarnaar hun loon te regelen? Neen! Wat vraagt de patroon? Wat kent hij? En dan rekent hij hoeveel loon hij betalen moet. En niemand mag eischen dat de patroon meer betale.

» Dit alles — minimumloon, familieloon, — zal meebrengen dat de fortuinen vergaan van de bezitters in handen dezer die ze niet bezitten.

» Ik begrijp dat socialisten dit willen, maar ik versta niet dat katholieken daaraan medehelpen, die nochtans moeten willen dat de huidige wereld, door God ingesteld met rijke burgers en armen, blijve bestaan! »

Ziedaar, werklieden het gedacht van een man die minstens 21,000 francs per jaar, voor zijn minimumloon ontvangt.

En 't zijn zulke kerels, waarvoor nog vele werklieden in 't zand bijten.

Die personagie verklaarde zich dus tegen een verkeer bestaan voor het werkvolk. De werkmans zijn loon moest niet vastgesteld worden; hij mag werken en slaven en de patroons mogen hem gerust wegzenden met een hongerloon.

Niemand mag meer eischen, zoo wil het de hulpbisschop Rutten.

Kan het afschuwlijker en brutaler tegenover de werklieden? Neen, niet waar.

Die brave bisschop, die edelmoedige ziel, laat zijn loon bepalen en niemand mag zijn werk voor een minder prijske doen, want we zijn zeker, dat zij andere kneuten zouden kunnen krijgen wel voor 15 duizend francs minder.

Vier francs daags eischen als metser, timmerman, smid, enz., enz., als ge voor den Staat werkt, dat is ongehoord, het is schandelijk, ja 't is diefstal, want gij bestelt daardoor de belastingschuldigen.

Kan het afschuwlijker dan dat een priester in naam van God, de uitbuiting komt goedkeuren van den werkenden mensch door den liuen? Neen, nietwaar?

Luistert goed toe, werklieden, naar die heeren als ze over de werkerswetten en de regeling van den arbeid spreken en gij zult met ons moeten bekennen dat ze niets doen dan de belangen van de rijken verdedigen en de armen honger en gebrek willen laten lijden, **omdat er op de wereld altijd armen en rijken moeten zijn.**

Vraagt hen eens om zij tot die armen te behooren, om zij te werken en te wroeten en om wij eens de plaats van die rijken in te nemen. En die kerels krijgen eene geraaktheid. Hunne roeping bestaat enkel hierin: een lui en vadsig leven te slijten en anderen voor zich te doen werken.

Opent uwe oogen, werklieden; want die mannen willen uwe armoede bestendigen en u voor gansch uw leven ongelukkig maken. Strijdt met de socialist die aan al de onrechtvaardigheden een

einde willen maken en vooral stemt in de aanstaande provinciale kiezing voor hen die willen dat de Provinciale Raad voor alle zijne werken een minimumloon vaststellen voor al diegenen die er aan werken.

De socialist verdedigen het zuiver minimum van dagloon.

Stemt dus voor de Socialiststen!

Kalm en Waardig

De aan de socialist te danken uitbreiding van stemrecht heeft den kiesstrijd dus op een heel ander terrein, op het terrein der principen geplaatst en de strijd is daardoor heel wat deftiger en ook ernstiger geworden.

Al de burgersbladen zijn door de feiten gedwongen dit te herkennen.

De kiezers, zichtbaar bewust van hunne menschenwaarde, kwamen overal ernstig naar de stembus en verraadden dat zij iets gewichtigs verrichtten door te stemmen.

Overal had de regering maatregelen genomen en troepenmacht opgezet, maar nergens is deze moeten tusschenkomen.

Overal waren de werklieden vol geestdrift over de uitslagen en wanneer men het volk den vrgen tuigel laat vieren aan zijne gevoelens, vrijelijk lucht laat geven aan zijne vreugde dan is politie en burgerwacht steeds overbodig.

De ordeverstoorers zijn niet opgekomen n alles ging zijnen regelmatigen gang.

Het algemeen stemrecht werkt dus ook verzedelijkend op de massa omdat deze zich minder onderdrukt gevoelt.

Nu nog het meervoudig stemrecht vernietigd en in alles zal nog deftiger gaan.

Tegen het meervoudig stemrecht!

Als er ooit reden was om tegen een verfoeilijk voorrecht op te komen, dan is het tegen dit afschuwelijk knoeistelsel. Men haalt ons feiten aan, die schandelijk zijn. Op sommige gemeenten rond Gent zijn er verscheidene klerikale kiezers die slechts een huisje bewonen dat 2 francs in de week werd verhuurd, die allemaal twee stemmen hebben terwijl vele kleine boerens, die geen eigendom bezitten drie stemmen bekwaamen.

Te Gent echter zijn er met duizenden werklieden die geen stemrecht hebben. Meer dan 5000 werklieden die volgens de wet al de noodige eigenschappen hebben om kiezer te zijn, zijn door eene onbegrijpelijke nalatigheid van de lijst gelaten. Zulk een knoeistelsel is onwaardig langer te bestaan en onze afgevaardigden zullen weldoen de onmiddellijke herziening der grondwet te vragen om dergelijk menschenonteerend schandaal te doen verdwijnen.

Vergelijkt!

Iedermaal dat de werklieden vragen naar Staatstusschenkomst om te beletten dat ze zoo erg worden verdrukt en voor zulke kleine loonen moeten werken, schreeuwen de regeerders als bezeten ons toe, *redt u zelve!*

Laat staan, dat wij dit wel zouden kunnen als de werklieden, maar verstandig genoeg zouden zijn om hunne eigen zaken te regelen, dan toch willen wij hier aantoonen hoe de Staat wel tusschenkomt om de loonen vast te stellen der bisschoppen, generaals, ministers, hooge functionarissen, enz., en met een hun werkuren bepaald: dus grootendeels het leven regelt dezer menschen.

Maar de Staat doet nog meer, hij regelt het leven der paarden van de troepen en gendarmen. Hij stelt vast dat een paard maar 6 uren daags mag werken, dat het zooveel kilos haver, zooveel hooi, zooveel gruis, enz., als voeder moet hebben per dag, dat de stalen op tijd moeten gekuischt en gereinigd worden; de veearts, doet wekelijks deronde om de paarden te onderzoeken en zelfs des nachts worden er stalknechten geplaatst om te zien of er de paarden niets overkomt.

De werklieden hebben voorzeker alle reden omdat leven aan de paarden te benijden. Wat verschil met de mensche lijke werkslaven uit onze fabrieken?

Hun werk, hun loon wordt niet geregeld. Zij genieten niets van al de bezorgdheid die onze regeerders geven voor de paarden.

De menschen mogen slaven 11 à 12 uren lang en kunnen ze met de centen die ze hebben gewonnen hun niet genoeg voedsel aanschaffen, gij moogt gerust al werkende kreveeren. De staat komt niet tusschen.

Kunt gij in tijds uwe slaping niet ver-

zuiveren, uw huis kalken en reinigen, gij kunt dan maar gerust eene besmettelijke ziekte opdoen.

Zoo behandeld de regeerende klasse de werkersbevolking, en van als de werklieden spreken van minimum van dagloon, maximum van werkuren en andere hervormingen meer in 't belang der werklieden, dan zijn het droomers, onmogelijke menschen, die dingen voorstaan die niet kunnen verwezenlijkt worden.

Vergelijkt, werklieden de handelwijze der regeering voor de paarden tegenover U en ge komt tot de slotsom dat er van die menschen voor de arbeiders niets te verwachten is.

WAT PRETENTIE!

De burgersbladen en zelfs de katholieke centbladjes willen het doen doorgaan als zou de katholieke regeering geholpen door de liberalen zoo maar uit pure liefde voor het recht en voor het werkvolk het stemrecht hebben uitgebreid. Dit alles is onwaarheid en de uitbreiding van dit recht is er enkel gekomen door de krachtadige houding der socialist.

't Zijn de socialist geheel alleen die meetings op meetings hebben gehouden om het volk van zijn recht bewust te maken, 't zijn zij alleen die verschillende keeren manifestatie hebben gehouden en zoo den volksleuw hebben wakker geschud; 't is waar eenige burgers hebben in den laatsten tijd daar aan mede geholpen.

't Zijn onze partijgenooten die door katholieke en liberale heeren zijn omvergeschoten of in 't gevang geworpen.

't Ware liberalen en katholieken die in de Kamers het volk uitscholden voor onwaardigen, dronkaards en luiaards, dat de boeren barbaren waren en nu dat het werkvolk, het socialistisch leger, na twintig jaren strijd, door hunne aanhoudende en krachtadige houding, de regeering gedwongen heeft wat toe te geven, willen zij hunne schrik verbergen achter de liefde voor het recht!

Foei! huichelaars, haddet gij eerbied en liefde voor het recht, gij zoudt het zuiver algemeen stemrecht geven, maar de rijken, die al zooveel voorrechten hebben, niet wapenen met 3 en 2 stemmen tegenover den arme werkmans met **eene** stem.

Gij, allen bevoorrechten, geeft niets uit liefde of voor het recht, maar enkel uit gedwongenheid, door de macht van het getal die u gedwongen heeft en u nog dwingen zal, hebt gij het stemrecht gegeven.

Wee U, als de werklieden begrijpen dat zij recht hebben op een mensche waardig bestaan. Ze zullen dan niet wachten tot wanneer het u belijft hun welstand te geven, maar ze zullen zich meester maken over de middelen om hunnen toestand te verbeteren.

Daarvoor zullen de socialist zorgen, dat het volk leeren zal waarop het recht heeft als mensch en wie hen dat alles komt ontzeggen.

Dit mag u niet bevallen, wij gaan onzen weg, en de uitbreiding van stemrecht is dank aan de socialist en niet aan de rijke regeerders!

Christelijke Werklieden LEEST!

Het eigendom en de kerkvaders.

De kerkvaders schreven het volgende over eigendom en rijkdom:

Bij de christenen, die luisteren naar de stem der apostelen, heerschte de meest volmaakte gelijkheid. Zij behandelden elkaar als zonen uit hetzelfde gezin, die gelijk zijn in het ouderlijk huis, daar niemand beschouwd werd als voedende de anderen met zijn goed en, bewonderenswaardige zaak! zelfs zij die al hun have verlaten hadden, schenen niet meer te leven van hun eigen rijkdommen, maar zij putten evenals de anderen uit de gemeenschappelijke kas der vereeniging.

Als wij dit leven aannamen als het onze, zou er een groot welzijn uit volgen voor den rijke en voor den arme en het voordeel zou voor den een niet grooter zijn dan voor den ander... Als wij alle vrees ter zijde konden